

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

PRIIPS-forordningen – krav til nøkkelinformasjonsdokument for sammensatte og forsikringsbaserte investeringsprodukter

Aktuarfokus 2017, 16. februar 2017

Spesialrådgiver Hege Bunkholt Elstrand

Disposisjon

1. Generelt om PRIIPs-forordningen
2. Virkeområde
3. Krav til produsenten
4. Krav til formidleren
5. Markedsovervåkning
6. Administrative sanksjoner og tiltak
7. Finanstilsynets høringsnotat
8. Annen informasjon om PRIIPs

1. Generelt om PRIIPs-forordningen – hovedinnhold i forordningen

- Produsenter av sammensatte og forsikringsbaserte investeringsprodukter skal *utarbeide nøkkelinformasjon* i et standardisert dokument (KID – Key Information Document) for hvert slikt produkt de produserer
- Selger eller rådgiver av slike produkter skal *gjøre KID tilgjengelig* for kunden i god tid før avtale inngås
- Regler om markedsovervåking og sanksjoneringsmyndighet

1. Generelt om PRIIPs-forordningen – formål

- Formålet er å styrke forbrukerbeskyttelsen
 - Sikre gjennomsiktighet om vesentlige sider av produktet
 - Sette kunden i stand til å fatte en informert investeringsbeslutning
 - Øke muligheten for å sammenligne produkter

1. Generelt om PRIIPs-forordningen

- Forordning (EU) nr. 1286/2014 av 26 november 2014 om nøkkelinformasjonsdokumenter om sammensatte og forsikringsbaserte investeringsprodukter for ikke-profesjonelle investorer (PRIIP-er)
- Fullharmonisering
- Gjelder i EU fra og med 1. januar 2018. Foreløpig ikke innlemmet i EØS-avtalen.
- Finanstilsynets høringsnotat av 28. oktober 2016

1. Generelt om PRIIPs-forordningen

PRIP	P ackaged R etail and I nsurance-based I nterest P roducts	Sammensatte og forsikringsbaserte investeringsprodukter
PRIP	P ackaged R etail I nterest P roducts	Sammensatte investeringsprodukter
IBIP	I nsurance-based I nterest P roducts	Forsikringsbaserte investeringsprodukter
KID	K ey I nformation D ocument	Nøkkelinformasjon(sdokument)
IDD	I nsurance D istribution D irective (2016/97/EU)	Forsikringsdistribusjonsdirektivet
IMD	I nsurance M ediation D irective (2002/92/EF)	Forsikringsformidlingsdirektivet
UCITS IV	U ndertakings for C ollective I nterest in T ransferable S ecurities D irective (2009/65/EF)	UCITS IV-direktivet
MiFID II	M arkets in F inancial I nstruments D irective II (2014/65/EU)	Direktiv om markeder for finansielle instrumenter (MiFID II-direktivet)
AIFMD	A lternative I nterest F und M anagers D irective (2011/61/EU)	Direktiv om regulering av forvaltere av alternative investeringsfond (AIFMD)
AIF	A lternative I nterest F und	Alternative investeringsfond (AIF-er)

2. Virkeområde

- Forordningen gjelder på tvers av bank,- forsikrings- og verdipapirsektoren.
- «Ikke-profesjonelle investorer» som definert i MiFID II og «kunder» slik dette forstås i IMD
- Forordningen skiller mellom to hovedgrupper av produkter (art. 4):
 - Sammensatt investeringsprodukt (PRIP)
 - Forsikringsbasert investeringsprodukt (IBIP)

2. Virkeområde

- Sammensatte investeringsprodukter (PRIP):
 - «...en investering (...) der det beløpet som skal tilbakebetales til investoren (...) er gjenstand for svingninger på grunn av eksponering mot referanseverdier eller verdiutviklingen av en eller flere eiendeler som den ikke-profesjonelle investoren ikke har kjøpt direkte».
 - eksempler: aksjeindekserte obligasjoner, derivater, strukturerte bankinnskudd, verdipapirfond*, alternative investeringsfond som ikke er verdipapirfond (AIFer)
(*overgangsregler for UCITS-fond og nasjonale fond)

2. Virkeområde

- Forsikringsbaserte investeringsprodukter (IBIP):
 - «et forsikringsprodukt som har en verdi ved utløp eller en gjenkjøpsverdi, og der denne utløpsverdien eller gjenkjøpsverdien helt eller delvis er direkte eller indirekte eksponert mot markedssvingninger.»
 - eksempel: livsforsikringsavtaler med investeringsvalg

2. Virkeområde – sentrale unntak

- Bankinnskudd som ikke er strukturerte
 - eks: bankinnskudd med fast og flytende rente
- Finansielle instrumenter der investor blir direkte eier
 - eks: aksjer og obligasjoner
- Skadeforsikringsprodukter
- Livsforsikringsavtaler uten investeringsvalg
- Individuelle eller kollektive pensjonsordninger med eller uten investeringsvalg
- Pensjonskapitalbevis/pensjonsbevis/fripoliser med investeringsvalg
- (UCITS-fond og nasjonale verdipapirfond har egne regler om KID – overgangsregler)

2. Virkeområde – nasjonalt valg

- Forordningen kan gjøres gjeldende for produkter som ikke er omfattet av forordningen
- Finanstilsynet mener følgende produkter bør omfattes:
 - fripoliser med investeringsvalg
 - pensjonskapitalbevis med investeringsvalg
 - pensjonsbevis med investeringsvalg etter tjenestepensjonsloven
 - individuelle pensjonsordninger (pensjonsspareavtale og pensjonsforsikringsavtale) med investeringsvalg etter IPS-loven
- Finanstilsynet foreslår forskriftshjemmel som kan utvide virkeområdet

3. Produsenter av PRIIPer

- «Før et PRIIP gjøres tilgjengelig for ikke-profesjonelle investorer, skal PRIIP-produsenten utarbeide et nøkkelinformasjonsdokument for produktet i samsvar med kravene i denne forordning og offentliggjøre dokumentet på sitt nettsted» (artikkel 5 nr. 1)
- Hvem er produsent?
 - Banker
 - Livsforsikringsforetak
 - Verdipapirforetak
 - Forvaltere av alternative investeringsfond

Nøkkelinformasjon – generelle krav og format (art. 6)

- Korrekt, redelig, klart og ikke villedende
- Maks tre A4-sider
- Lesbart
- Forståelig språk - forbrukervennlig
- Bruk av farger må ikke redusere forståelsen dersom dokumentet kopieres i svart/hvitt
- Språkkrav – det offisielle språket i medlemsstaten der PRIIPet distribueres

Nøkkelinformasjon – generelle krav og format

- Nøkkelinformasjonsdokumentet skal være et selvstendig dokument
 - Begrenset adgang til å krysshenvise til andre dokumenter
 - Unntak for PRIIPer med flere investeringsvalgmuligheter og hvor opplysningene om underliggende ikke kan gis i ett dokument:
 - KID må minst inneholde en generell beskrivelse av de underliggende investeringsmulighetene
 - KID må angi hvor og hvordan mer detaljert informasjon om underliggende kan innhentes før avtaleinngåelsen

Nøkkelinformasjon - innhold

- Produsentopplysninger
- Hvis relevant, en advarsel om at det er et komplisert produkt
- PRIIPets art og viktigste egenskaper
 - Typen PRIIP
 - PRIIPets mål og midlene for å nå dem
 - Målgruppen av ikke-profesjonelle investorer
 - Hvis forsikring – hvilke omstendigheter utløser forsikringen

Nøkkelinformasjon - innhold

- Beskrivelse av risiko og risikoprofilen
 - Risikoindikator
 - Beskrivelse av vesentlige risikoer
 - Det størst mulige tapet av investert kapital
 - Relevante avkastningsscenarioer
- Opplysninger om mulige erstatnings- eller garantiordninger
- Kostnader
- Anbefalt eiertid og muligheten for førtidig innløsning
- Klagemuligheter
- Andre relevante opplysninger

4. Rådgivere og selgere av PRIIPer

- «En person som gir råd om eller selger et PRIIP, skal gjøre nøkkelinformasjonsdokumentet tilgjengelig for ikke-profesjonelle investorer i god tid før disse ikke-profesjonelle investorene blir bundet av en avtale eller et tilbud som gjelder PRIIP-et.» (artikkel 15)
- Strengt regler for fjernsalg der KID først gjøres tilgjengelig i etterkant av transaksjonen
 - Ikke mulig å gjøre KID tilgjengelig i forkant
 - Transaksjonen kommer i stand på kundens initiativ

4. Rådgivere og selgere av PRIIPer

- KID skal være kostnadsfritt
- KID skal gis på et varig medium

Øvrige krav til produsenter og rådgivere/selgere av PRIIPer

- Opplysninger i markedsføringsmateriell (art. 9)
- Oppdatering av nøkkelinformasjonsdokumentet (art. 10)
- Effektive klagehåndteringsrutiner (art. 19)
- Tvisteløsningsordninger for prøving av tvister på tvers av landegrensene (art. 19)

5. Markedsovervåkning

- Reglene om markedsovervåkning gjelder kun forsikringsbaserte investeringsprodukter (IBIPs)
 - MiFID II regulerer markedsovervåkning av sammensatte investeringsprodukter (PRIPer)
- EIOPA og nasjonale tilsynsmyndigheter kan forby eller begrense markedsføring, salg eller distribusjon av forsikringsbaserte investeringsprodukter

6. Administrative sanksjoner og tiltak

- Forordningen stiller krav om hensiktsmessige administrative sanksjoner og tiltak ved overtredelse av visse bestemmelser i forordningen (art. 22)
 - Adgang til unntak hvis overtredelsene omfattes av strafferettslige sanksjoner i henhold til nasjonal lovgivning
- Administrative tiltak i forordningen: (art. 24)
 - Forby markedsføring av et PRIIP
 - Suspendere markedsføring av et PRIIP
 - Offentlig advarsel som angir navn på ansvarlig person for overtredelsen og type overtredelse
 - Forbud mot tilgjengeliggjøring av KID som ikke oppfyller kravene, og påbud om å offentliggjøre ny utgave

6. Administrative sanksjoner og tiltak

- Administrative sanksjoner: (art. 24)
 - Overtredelsesgebyr
 - Juridiske og fysiske personer
 - I Norge ingen personlige konsesjonsinnehavere – konsesjon gis til juridiske personer (foretak)
 - Overtredelsesgebyrets størrelse
 - opp til 5 000 000 euro eller
 - opptil 3 % av samlet årsomsetning iht siste regnskap, eller
 - 2 x beløpet for oppnådd fortjeneste eller unngått tap

7. Finanstilsynets høringsnotat

- Forslag til ny lov om nøkkelinformasjon for sammensatte og forsikringsbaserte investeringsprodukter:
 - Definisjoner
 - Inkorporasjonsbestemmelse
 - Forskriftshjemmel – Finansdepartementet kan fastsette at loven også skal få anvendelse på andre produkter
 - Påleggshjemler for administrative tiltak
 - Overtredelsesgebyr
 - Straff
- Vurdering av nasjonalt handlingsrom

8. Annen informasjon om PRIIPs

- Utfyllende rettsakter
 - Artikkel 8 nr. 4 – fremgangsmåte for å fastsette om et PRIIP har særskilte miljømessige eller sosiale formål
 - Artikkel 16 nr. 8 – kriterier for EIOPAs produktinngrep
 - Artikkel 17 nr. 7 – kriterier for tilsynsmyndigh. produktinngrep
- Regulatoriske tekniske standarder (RTS)
 - Artikkel 8 nr. 5 – utforming og innhold i KID
 - Artikkel 10 nr. 2 – oppdatering og offentliggjøring av KID
 - Artikkel 13 nr. 5 – vilkårene for å oppfylle tilgjengeliggjøring «i god tid» før avtaleinngåelse

8. Annen informasjon om PRIIPs

- <http://www.finanstilsynet.no/no/Forsikring-og-pensjon/Forsikringsformidling1/Tema/PRIIPs/>
 - Generell informasjon, oversikt over regelverket
 - Uoffisiell oversettelse av PRIIPs-forordningen til norsk
 - Finanstilsynets høringsnotat av 28. oktober 2016 om gjennomføring av PRIIPs-forordningen i norsk rett
- <http://www.europalov.no>
- <http://eur-lex.europa.eu/>
 - All EU-lovgivning (tast inn Year: Number:)

Takk for oppmerksomheten

FINANSTILSYNET

Revierstredet 3
Postboks 1187 Sentrum
0107 Oslo

www.finanstilsynet.no

hbe@finansstilsynet.no

